

Miřenka Čechová (1982) je jednou z nejvýraznějších představitelek tanečního a fyzického divadla. Její knižní debut Miss AmeriKa (2018) byl ztvárněn také jako divadelní představení a autorka byla nominována na cenu Thálie. Založila divadelní soubory Spitfire Company a Tantehorse.

Román o tanci,
divokých devadesátkách
a hledání sebe sama.

HODINA KLASIKY A SNY

Í raz, í dva, í tři, í čtyři, korepetitor neomaleně buší do černýho Petrofa a je mu úplně jedno, že každým milimetrem svého těla právě prodáváš svoji duši, dáváš ji všancu neprítomnému pohledu mistrový, otevíráš skořápku, vpouštíš démony a odstřeluješ mysl za horizont.

Pořád hraje ty stejný odrhovačky, jako kdybyste byly cvičený opice, a je mu jedno, že právě cituje motiv ze Spící krasavice druhého dějství anebo teď za chvíli z Giselle. Všechny jste Spící krasavice, v osm ráno, nastoupený ve stejnordrezech, stejnoupunčochách, stejnopiškotech, stejnordolech, stejnoúsměvech, stejnoosudech budoucích lůzrů, stejnozděptanejch malejch dušiček, který se po zbytek života budete snažit vzkřísit k vědomí sebe sama jako rovnoprávný bytosti.

Giselle zešílí z nešťastný lásky a zemře, stane se vílou, která v noci utančí pocestný k smrti. Í pět, í šest, í sedum, í osum. Bílý nadejchaný šaty, ve kterých vypadá, jako by se vznášela, jako by levitovala nad zemí, točí se jako médium, jako rozfoukaná pampeliška. Budeš tančit až k smrti, pro lásku se obětuješ. Pauza.

Demi-plié. První, druhá, čtvrtá, pátá pozice, pak skluz, předklon, záklon, *attitude* na pološpičce, výdrž, obě paže z tyče, balanc! Ne že spadneš. Soustřeď se! Vydrž! Výš to zadní koleno, vytoč nárt, ať máš linku, kontra lopatka, vyšší pološpička, žádná křeč v lejtku. „Úsměv číslo dvanáct,“ ironicky dodává profesorka, když vidí, jak všechny rudnete,

protože v tý výdrži na špičce jedný nohy, s druhou vysoko zvednutou za sebou, to všechno strašně bolí. Držíte už druhou minutu, všechny se klepete, naběhlý žily na krku, zařatý zuby, zkřečovatělý záda, někdo to nevydrží a položí jednu ruku na tyč. „Řekla jsem snad, že se máte opírat?“ zaječí profesorka.

Ted už i naběhlý žily na čele a tepající spánky. Jsi Giselle, která z nešťastné lásky zrazena umírá. Otočka a battement tendu, stará kombinace ze včerejška. Čtyřikrát vpřed na jednu dobu, dvakrát triola zakončená v plié, to samý do strany, dozadu a zase do strany. Proč je strana dvakrát? Chodidlo je žehlička, žehlím si svatební šaty. Plié stlačuješ, jako by ses chtěla propadnout do svého špatně udusaného hrobu, předkláníš se, jako bys v mdlobách upadala do šílenství, ždímala z těla poslední kapky života.

Nemlať sebou u těch třech rychlých! A pak cloche, cloche, cloche. Jsi clochard, bezdomovec, hadrák, věchýtek zbylý energie. Krása v utrpení. Vydržíš všechno, bílý dějství je v Giselle stejně jako v Labutím to nejkrásnější. Nástup víl, všech nevěst, který zemřely před svatbou, v bílejch dlouhéjch průsvitnejch závojích. Revuálka ještě spuštěná, vidíš je skrze bílej dým. Jsou nehmotný, jako vánek, jako peří sedraný z labutí, jejich krůčky jsou neslyšný, protože se nedotýkají země. Myrtha je jejich královna. Královna víl. Rond de jambe par terre. Všechno se točí v kruhu, všechno se stokrát opakuje, denní koloběh, každej den to samý. Rond de jambe en l'air.

Kruhy nohou jen od kolene, ruka ti tuhne ve druhý pozici, jak se snažíš opřít o vzduch, kruhy nohou pozpátku, všechno stokrát, tisíckrát. Mechanickej pohyb mixéru, je to

hustej pudink, nebo snad pařížský pâté? Battement frappé. Naklepáváš maso svých kostnatých kotníků. Flex a noha, jako když si Chaplin čistí nohavici od bláta z bicyklu. Ta olejová skvrna nejde vydrhnout dvacet let tvojí kariéry. Začínáš v deseti, končíš ve třiceti. Kolik času ti ještě zbejvá? Ty bílý hrdenky se vždycky obětujou kvůli lásce. A pak za to trpí. Trpí rády a často, vždycky za muže, nikdy za vlastní ambici nebo pro vlastní prospěch. Jsou to nádherný oběti, umírají ladně, křehce, smysluplně, vždycky do hudby, velkolepě a za velkýho aplausu. Ted přijde adagio, vrchol elegance i náročnosti. Ted už jenom kárnej tábor, mučednický kolo uprostřed pouště, koňské povoz plnéj zlata, kterej místo koní táhneš ty. Giselle už je dávno mrtvá.

DISPOZICE

DENÍKOVEJ ZÁPIS:

Jasný, že naše patro na intru musí bejt od ostatních oddelený mříží. Prej nás má chránit

před nebezpečím. No jasně! A že je náš problémovéj pokoj těsně nad vychovatelnou, nás určitě chráni taky. Naštěstí je Šedivka úplně naivní. Prej: „Vám tady ale hezky voní ty vonný

tyčinky.“ A přitom to byla tráva. Z Chapeau Rouge, žádnej domácí model pěstovanej na chatě.

Tvoje dispozice k úspěšný budoucnosti se pečlivě zkoumají. Procházejí mnoha prohlídkama, jsi předváděná před očima odborný komise mistrů, zepředu, ze zadu, zespoda, vleže na zemi, ve stojí na jedný noze, zkoumají ti kopýtka, jestli jsou narostlá do správnýho tvaru a budou vypadat před publikem dostatečně esteticky, mistři ti páčí nohy do různých stran, aby zjistili, kam až vydržíš, nahou tě měří, váží a speciálním kovovým přístrojem ti nabírají množství podkožního tuku.

Kovovýma kleštěma ti lékař secvakne kůži na stehnech, na zadku, na bříše, na předloktích a na zádech a ty vypisuješ pod krveprísahou formulář s pravdou o váze a výšce tvejch rodičů. Jo a taky nesmíš bejt hnusná, nesmíš mít na obličeji viditelnou jizvu, obrovský mateřský znamínko, nesmíš bejt pidlooká, mít rozštěp anebo prostě nesoumérnej obličeji.

Baletky mají obličeje přesně tvarovaný, vysoký čela, velký oči, dlouhý labutí šíje, žádný prsa, žádný zadky ani stehna, zato ale děsně dlouhý nohy, dlouhý ruce a krásny dlouhý prsty, a jediná věc, která musí bejt velká – a to čím větší, tím lepší –, jsou nárty. Velký nárty jsou alfa a omega celý tvojí budoucí kariéry. Nárty vytvářej baletní krásu, dělaj estetickej vzhled tvejch nohou, takzvanou „linku“, takže přírodou zařízený plusový body. O množství zatočenejch píruet sice nerozhodujou, zato ale přinášeji mentální stabilitu, ovlivňujou každý závěrečný zkoušky, tvoje obsazení do

školních představení, tvoji třídní hierarchii, dokonce oblibu u profesorů hlavních předmětů (na češtinu to vliv nemá). Co všechno uděláš pro správnej vzhled?

Před klasikou ti spolužačky, u kterejch zrovna nejsi na blacklistu, který nejsou skety a který s tebou nesoutěžej (takže zbejvaj tak maximálně dvě), sedaj anebo stoupaj na ohnutý nárty a ty říkáš: „Klidně víc! Ještě přitlač.“ A pak zase na oplátku ty sedáš na nárty jím, protože tohle je jednej tajnej recept, jak si je zvětšit. Profesorka Husová radí, že se do nich má bouchat pěstí, a ukazuje jak.

Máš si je strkat pod skříň anebo piano, když jsi doma, a pokud si je budeš lámat několikrát denně před každou hodinou, ona ta kost jednou povolí a postupně se ohne do předpisového tvaru. Pokud jsou nárty alfou a omegou, tak perfektní postava tvoří nekonečno. Nekonečný celoživotní úsilí, nekonečnou práci, nekonečnou koncentraci, nekonečnej stres a nekonečný téma, který denně různejma způsobama řešíš. Když je ti deset, běháš obalená igelitovýma sáčkama překrytýma tlustýma punčocháčema, kamašema, teplákama, dvěma svetram a pérovkou po schodech intru, pět pater nahoru, pět pater dolů, dokud se ti nezačnou klepat stehna a nepichá tě v boku.

Když je ti jedenáct, přestaneš jíst jídlo ze školní a internátní jídelny. Ve dvanácti začneš využívat přístroj na hubnutí, kterej mají na intru v klubovně, co vypadá jak váha, ale má takovej pás, co si natáhneš kolem zadku, břicha a zad, kterej se s hrozivým rachotem klepe a má z tebe ty tuky vytřást. Ve třinácti začneš o pauzách kouřit, protože to zahání hlad, ve čtrnácti začneš na střídačku držet nejrůznější diety (jiš jenom tukožroutskou polívku), v patnácti jsi

jenom na ovoci a můsli tyčinkách, v šestnácti objevíš projímadlo, v sedmnácti začneš zvracet a v osmnácti už nejíš skoro vůbec, protože chceš na jeviště a tam tě s nevhodnou postavou rozhodně nepustěj.

Každej tejden v pondělí ráno je vážení. Celá třída před začátkem hodiny nastoupí před zraky profesorky na klasiku na váhu a ta pečlivě zapisuje, jestli jsi náhodou nepřibrala, a pokud jo, dostaneš pokárání a doporučení „něco s tím udělat“ anebo rovnou pohružku, že tě na partneřině nikdo zvedat nebude, dostaneš sníženou známku anebo prostě zákaz vstupu na jeviště. Jenom ty prsa se děsně špatně hubnou, takže si je holky stahuju obinadlem, aby nevypadaly jako „krocan“ nebo „nafouklý“, jak říkají Anetě, aby se nacpalý do kostýmu menšího o dvě čísla, u čehož občas někdo omdlí, protože prostě přestane dejchat. Káča říká, že až bude stará a nebude tančit, že si nechá udělat silikonový prsa, jako má její máma, protože si aspoň jednou chce vyzkoušet, jaký to je, když ti kluci koukaj do výstřihu.